

Inwieweit ist es sinnvoll, sich mit den Naturwissenschaften zu befassen?

Xenophon berichtet von Sokrates' Einstellung zu den Wissenschaften: Pro und Contra.

Αὐτίκα¹ γεωμετρίαν μέχρι μὲν τούτου ἔφη² δεῖν μανθάνειν, ἕως ἰκανός τις γένοιτο, εἴ ποτε
δεήσῃ, γῆν μέτρῳ ὀρθῶς³ ἢ παραλαβεῖν ἢ παραδοῦναι ἢ διανεῖμαι· οὕτω δὲ τοῦτο ῥᾶδιον
εἶναι μαθεῖν ὥστε τὸν προσέχοντα τὸν νοῦν τῇ μετρήσει ἅμα τὴν τε γῆν, ὀπόση ἐστίν,
εἰδέναι καί, ὡς μετρεῖται, ἐπιστάμενον ἀπιέναι. Τὸ δὲ μέχρι τῶν δυσσυνέτων⁴ διαγραμμάτων
5 γεωμετρίαν μανθάνειν ἀπεδοκίμαζεν. Ὅτι μὲν γὰρ ὠφελοῖη ταῦτα, οὐκ ἔφη ὁρᾶν· καίτοι
οὐκ ἄπειρός γε αὐτῶν ἦν· ἔφη δὲ ταῦτα ἰκανὰ εἶναι ἀνθρώπου βίον κατατρίβειν καὶ ἄλλων
πολλῶν τε καὶ ὠφελίμων μαθημάτων ἀποκωλύειν.

Ἐκέλευε δὲ καὶ ἀστρολογίας ἐμπείρους γίνεσθαι, καὶ ταύτης μέντοι μέχρι τοῦ νυκτός τε
ῥᾶν καὶ μηνός καὶ ἐνιαυτοῦ δύνασθαι γινώσκειν ἕνεκα πορείας τε καὶ πλοῦ⁵ καὶ φυλακῆς,
10 καὶ ὅσα ἄλλα ἢ νυκτός ἢ μηνός ἢ ἐνιαυτοῦ πράττεται, καὶ τούτοις τεκμηρίοις χρῆσθαι, τὰς
ῥᾶς τῶν εἰρημένων διαγιγνώσκοντας· καὶ ταῦτα δὲ ῥᾶδια εἶναι μαθεῖν παρά τε
νυκτοθηρῶν καὶ κυβερνητῶν καὶ ἄλλων πολλῶν οἷς ἐπιμελές ταῦτα εἰδέναι. Τὸ δὲ μέχρι
τούτου ἀστρονομίαν μανθάνειν, μέχρι τοῦ καὶ τὰ μὴ ἐν τῇ αὐτῇ περιφορᾷ ὄντα⁶ καὶ τοὺς
πλάνητάς τε καὶ ἀσταθμήτους ἀστέρας⁷ γνῶναι, καὶ τὰς ἀποστάσεις αὐτῶν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ
15 τὰς περιόδους καὶ τὰς αἰτίας αὐτῶν ζητοῦντας κατατρίβεσθαι, ἰσχυρῶς ἀπέτρεπεν.
Ὁφέλειαν μὲν γὰρ οὐδεμίαν οὐδ' ἐν τούτοις ἔφη ὁρᾶν· καίτοι οὐδὲ τούτων γε ἀνήκοος⁸ ἦν·
ἔφη δὲ καὶ ταῦτα ἰκανὰ εἶναι κατατρίβειν ἀνθρώπου βίον καὶ πολλῶν καὶ ὠφελίμων
ἀποκωλύειν.

¹ αὐτίκα

² ἔφη

³ μέτρῳ ὀρθῶς

⁴ δυσσυνετός

⁵ ὁ πλοῦς

⁶ τὰ μὴ ἐν τῇ αὐτῇ περιφορᾷ ὄντα

⁷ οἱ ἀστάθμητοι ἀστέρες

⁸ ἀνήκοος

hier: zum Beispiel

Subjekt ist Sokrates

korrekt vermessen, abgemessen

schwer zu begreifen

Seereise (*hier Genitiv*)

die Himmelskörper, die sich nicht in derselben Umlaufbahn

bewegen (wie die anderen)

die unsteten Himmelskörper (*wohl Kometen und dergl.*)

(v. ἀκούω) unerfahren